

အဓိကအချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များ အကျဉ်းချုပ်

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ် အစီရင်ခံစာ

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ထပ်ခါတလဲလဲ ဖြစ်ပွားနေသော ပဋိပက္ခများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက် အဓိက အဟန့်အတားဖြစ်နေသည့် အပြင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆင်းရဲဆုံးပြည်နယ်များတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သော ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်လည်း အဓိက အတားအဆီး ဖြစ်နေသည်။

ပြည်နယ်အတွင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ရင်ဆိုင်နေရသော စိန်ခေါ်မှုများသည် အန္တရာယ်ကြီးမားပြီး အရေးတကြီးဖြေရှင်းရန် လိုအပ်ချက်ရှိသည်။ ယင်းတွင် (ထိုအရေးကိစ္စတစ်ခုတည်း မဟုတ်သော်လည်း) လက်ရှိ နိုင်ငံမဲ့ မွတ်စလင်အများအပြား၏ မဖြေရှင်းနိုင်သေးသော အနေအထားလည်းပါဝင်ပြီး ယင်းအခြေအနေသည် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် များစွာသော လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ပိုမိုဆိုးရွားသွားစေသည်။

‘ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် နေထိုင်ကြသော ပြည်သူလူထုများအတွက် ငြိမ်းချမ်းမျှတ၍ သာယာဝပြောသော အနာဂတ်ပေါ်ထွန်းလာနိုင်ရေးကို ဦးတည်လျက်’ အမည်ရ ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်၏ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာတွင် ကော်မရှင်၏ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာကို အခြေပြု၍ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သာယာဝပြောမှု ရရှိနိုင်ရေး ပြည့်စုံသော အကြံပြုချက်များ ထည့်သွင်းထားပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါအချက်များမှာ အစီရင်ခံစာပါ အဓိကအချက်နှင့် အကြံပြုချက် ကောက်ကြောင်းများ ဖြစ်သည်။

လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှာ ပိုမိုအကျိုးခံစားခွင့်ရလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကော်မရှင်က မှတ်ချက်ပြုထားပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် ၎င်းတို့ ပိုမိုပါဝင်ခွင့်ရရှိရေး တောင်းဆိုထားသည်။ သယံဇာတအရင်းအမြစ်ခွဲဝေရေးကို ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရတို့အကြား အသိအမှတ်ပြုလက်ခံနိုင်ရေးသည် ကျယ်ပြန့်သော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားချက် တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စဉ်းစားထားချက် ရှိနေသည့် အကြား ရခိုင်ပြည်နယ်မှ

သဘာဝသယံဇာတများကို ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းများခံစားခွင့်ရရေး သေချာစေရန် အစိုးရအနေနှင့် လုပ်ဆောင်ရေး ကော်မရှင်က တိုက်တွန်းပါသည်။

အစိုးရအနေနှင့် ရယူထားသော မြေယာများကို လုံလောက်သော လျော်ကြေးပေးရေး လုပ်ဆောင်ရန် နှင့် လမ်း၊ ဆိပ်ကမ်း၊ လျှပ်စစ်၊ သောက်သုံးရေး နှင့် အင်တာနက်သုံးစွဲခွင့်ရရှိရေးတို့ အပါအဝင် အခြေခံအဆောက်အအုံတွင် ကြီးမားစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် တောင်းဆိုပါသည်။ တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်ထားသော မြောက်ဦးလေဆိပ်ကိုလည်း ဆောက်လုပ်သင့်ပါသည်။

လုပ်သားဈေးကွက်ဆန်းစစ်မှုကို အခြေပြု၍ အမျိုးသမီးများကို ဦးစားပေးသော အသက်မွေးကြောင်း သင်တန်းများကို ထောက်ပံ့ပေးရန် တောင်းဆိုထားပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်သာကိုင်သာရှိရေး ကြိုးနီစနစ်ကို လျော့ချရန် နှင့် ချေးငှားခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ ရယူခြင်းတို့ အပါအဝင် အသေးစား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လတ်တလော ကန့်သတ်ခံထားရသော ထိန်းချုပ် ကန့်သတ်ချက်များကိုလည်း အလေးပေးကိုင်တွယ်ရန် အစိုးရကို တိုက်တွန်းထားပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးဆက်များကို ကာကွယ်နိုင်သည့် အင်အားချိန့်သော ရခိုင်ပြည်နယ်၏ အရေးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာတွင်လည်း ရာသီဥတု တုံ့ပြန်ခံနိုင်စွမ်းရှိရေး လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး အလျင်အမြန် တစ်ဆင့်တိုး အားထုတ်ရန်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၏ ဆည်မြောင်းစနစ် တိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ရန် အစိုးရကို ကော်မရှင်က အကြံပြုပါသည်။

နိုင်ငံသားဖြစ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကွဲပြားခြားနားသော ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် မတူကွဲပြားသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများကို အသိအမှတ်ပြု ဂုဏ်ယူသင့်ပြီး ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာနှင့် လူမျိုးဟူသော ဝေါဟာရ နှစ်ခုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိလွယ်ရှလွယ်သည့် ကိစ္စရပ်များအဖြစ် တည်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရေးတွင်လည်း တိုက်ရိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနေသည်။ ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာနှင့် လူမျိုးဟူသော ဝေါဟာရ နှစ်ခုသည် ထိလွယ်ရှလွယ်သည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု အခွင့်အရေး၊ နိုင်ငံသားဖြစ်ရေး ဥပဒေပြုမှုတွင် ချိန့်မှုတို့သည် ကျယ်ပြန့်သော စိုးရိမ်ချက်တစ်ခု အဖြစ်ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပြီး ယင်းကြောင့် များစွာသော မွတ်ဆလင်တို့၏ နိုင်ငံသား အဆင့်အတန်းအတွက် ဖြေရှင်းမရသော အနေအထားဖြစ်စေသည်။

ရေတိုအခြေအနေတွင် ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အရှိန်မြှင့်လုပ်ဆောင်ရန် ကော်မရှင်က တိုက်တွန်းပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် အစိုးရအနေနှင့် ရှင်းလင်းသောဗျူဟာနှင့် အချိန်ဇယား ရှိသင့်ပြီး ကျယ်ပြန့်သော ကွင်းဆင်းလှုံ့ဆော်မှုများဖြင့်

ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ နိုင်ငံသားစိစစ်ခံရပြီးသူများကို နိုင်ငံသားတို့ ရရှိထိုက်သော ခံစားခွင့်၊ အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ချက်ချင်းခွင့်ပြုသင့်ပါသည်။

နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကန့်ကွက်တိုင်တန်း အရေးဆိုမှုများကို စိစစ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် တာဝန်ရှိသော ဌာနများမဟုတ်သည့် လွတ်လပ်သော အစိုးရအာဏာပိုင်အဖွဲ့ တစ်ခုခု ချက်ချင်း အလေးပေး ကိုင်တွယ်ရန် ကော်မရှင်က အကြံပြုပါသည်။ နိုင်ငံသားလျှောက်ထားမှုကို ပယ်ချခံရသူများ၏ အခွင့်အရေးကိုလည်း ထုတ်ဖော်ရှင်းလင်းရန် တောင်းဆိုပါသည်။

ဥပဒေကိုယ်၌ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ကော်မရှင်က မှတ်ချက်ပြုပြီး အစိုးရအနေဖြင့် ဥပဒေ ပြန်လည်သုံးသပ်ရေး လုပ်ငန်းစဉ် စတင်ရန် နိုင်ငံတော် အစိုးရကို တောင်းဆိုပါသည်။ ထိုသို့ ပြန်လည်သုံးသပ်ရာတွင် နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းနှင့် ညီရေး၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး တို့အကြား လက်ရှိ အချိတ်အဆက်ကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရန်၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံမဲ့များအတွက် နိုင်ငံသားဖြစ်ရေး ဖြစ်နိုင်ဖွယ်များကို အစိုးရက စဉ်းစားဆောင်ရွက်ရန် တို့ကိုလည်း ပါဝင်သင့်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သော နိုင်ငံသားမဟုတ်သူများ၏ အခွင့်အရေး အတွက် ဥပဒေစည်းမျဉ်းများ ထုတ်ပြန်ရန် နှင့် နေထိုင်ခွင့်အတွက် ရှင်းလင်းထုတ်ပြန်ရန် ကော်မရှင်က တောင်းဆိုပါသည်။

ထိုသို့ သုံးသပ်ချက်လုပ်ငန်းစဉ် မစတင်မီ အစိုးရအနေနှင့် တည်ဆဲ ဥပဒေစည်းမျဉ်းများကို ရှင်းလင်းအဓိပ္ပါယ်ပြန်ရေးနှင့် မမျှမတ မဖြစ်စေသော လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ဖြင့် ကျင့်သုံးရန် ကော်မရှင်က တိုက်တွန်းပါသည်။

လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်

ရခိုင်နှင့် မွတ်ဆလင် နှစ်ရပ်စလုံးသည် ခရီးသွားလာခွင့် ကန့်သတ်ခံထားရပြီး အထူးသဖြင့် IDP စခန်းမှ မွတ်ဆလင်များမှာ အဓိကအားဖြင့် သက်ရောက်မှု ရှိနေသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အစိုးရသည် ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေးနှင့် နိုင်ငံသားဖြစ်တည်မှုတို့ အခြေခံသည့် ခွဲခြားမှုမပြုဘဲ လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ရရှိရေး သေချာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် ကော်မရှင်က တိုက်တွန်းပါသည်။ ခရီးသွားလာခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ တည်ဆဲ ကန့်သတ်ချက်များကို စာရင်းပြုစုမြေပုံချရန်နှင့် တရားမဝင် ငွေပေးရမှုများ၊ မည်သို့ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်မှန်း မသိသော လမ်းပိတ်ဆိုမှုများ အပါအဝင် အလွတ်သဘော တားမြစ်ပိတ်ဆိုမှုများမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အစပျိုး လုပ်ဆောင်ရန် တောင်းဆိုအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံရေး ကဏ္ဍနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်မှုနှင့် ကိုယ်စားပြုမှု

နိုင်ငံရေး ကဏ္ဍနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်မှုနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု အုပ်စုများ၊ နိုင်ငံမဲ့များနှင့် မိမိတို့နေထိုင်ရာဒေသမှ စွန့်ခွာထွက်ပြေးနေရသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် ကိုယ်စားပြုခံရမှု အားနည်းသည့် အုပ်စုများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို မြှင့်တင်ရန် အရေးပေါ်လုပ်ဆောင်ချက်များ လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းသည် မွတ်ဆလင်များ အချိုးအစားမမျှတမှု ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများကိုလည်း နိုင်ငံရေးဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် ပါဝင်စေသင့်သည်။

ဆယ်အိမ်/ရာအိမ်မှုများ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ကို ကျေးရွာနှင့် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း နေထိုင်သူများက တိုက်ရိုက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခွင့်ရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် မှတ်ပုံတင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို အထူး ရှင်းလင်းလွယ်ကူအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

IDP ကိစ္စရပ်များ

ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာတွင် ကော်မရှင်သည် အစိုးရအား IDP စခန်းပိတ်သိမ်းရေး အကြံပြုမှု အပေါ် လျင်မြန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်း အပေါ် ချိုးကျူးအသိအမှတ်ပြုပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့အား ပြန်လည် နေရာချထားရေး/ ပြန်လာစေရေး ဆောင်ရွက်မှု၏ ရလဒ်များမှာ ရောထွေးမှုများ ရှိနေပါသည်။ အစိုးရအနေနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ IDP စခန်းများအားလုံး ပိတ်သိမ်းနိုင်ရေး ပြည့်စုံကုံလုံသော မဟာဗျူဟာတစ်ရပ် လိုအပ်နေကြောင်း ကော်မရှင်က ထပ်မံ အကြံပြုအပ်ပါသည်။

ပြန်လည် နေရာချထားရေး/ ပြန်လာစေရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် နိုင်ငံတကာ မိတ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် အညီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး မိမိသဘောဆန္ဒအလျောက်ဖြစ်ရေး၊ လုံခြုံစိတ်ချရရေး နှင့် ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ ဖြစ်ရေး အစိုးရက လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

ကြားကာလအတွင်း အစိုးရအနေနှင့် IDP စခန်းများအတွင်း နေထိုင်သူများ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အညီနေထိုင်နိုင်ရေး အမိုးအကာ၊ ရေ၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ပညာရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ စသည်တို့ကို (IDP စခန်းများ ပိတ်သိမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ မထိခိုက်စေဘဲ) သေချာအောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု

မြန်မာအစိုးရအနေနှင့် မြောက်ဦးမြို့အား ယူနက်စ်ကို၏ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသတစ်ခု အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရေး လျှောက်ထားသည့် ဒေသဖြစ်ကြောင်း ကြေညာရန် ကော်မရှင်က ယခု အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာတွင် ထပ်လောင်း အကြံပြုပါသည်။ ဆက်လက်၍လည်း ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရရေး လုပ်ငန်းစဉ် ဆက်သွားနိုင်ရန် ယူနက်စ်ကို၊ အခြားနိုင်ငံတကာ မိတ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါသည်။

အစိုးရသည် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးအတွက် သမိုင်းဝင်ဆိုင်ရာ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အမွေအနှစ်များ အားလုံးကို စာရင်းပြုစု ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ဆောင်ရန်လည်း ကော်မရှင်က တိုက်တွန်းပါသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းများအကြား ပေါင်းစည်းရေး

လူ့အဖွဲ့အစည်းများအကြား စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပွဲများကို လူ့အဖွဲ့အစည်းအလွှာ အသီးသီးတွင် မြို့နယ်၊ ပြည်နယ် နှင့် ပြည်ထောင်စု အဆင့်အလိုက် ကျင်းပရေး ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ပူးတွဲ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းနှစ်ရပ်စလုံးနှင့် စပ်ဆိုင်သော လူငယ်စင်တာများ ဖွင့်လှစ်ခြင်းတို့ အပါအဝင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းများကိုလည်း အစိုးရက အစပျိုးဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံး၏ လုံခြုံရေး

ကော်မရှင်အနေနှင့် အစွန်းရောက် အမြစ်ပြတ်ဖယ်ရှားခြင်း ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိသည့် အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု သိရှိပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တုန့်ပြန်မှုများချည်းသာ လုပ်ဆောင်ခြင်းကို အကြံမပြုပါ။ နိုင်ငံရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ရှုထောင့်များမှ ချဉ်းကပ်ပေါင်းစပ်၍ အကြမ်းဖက်ဖက်မှု၏ ရင်းမြစ်နှင့် နှစ်ဖက် လူ့အဖွဲ့အစည်းများကြား တင်းမာမှုကို လျော့ချရန် တုန့်ပြန် လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များက တောင်းဆိုပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့များ မိမိတို့ လုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများ၊ စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ လုပ်ဆောင်မှုရှိစေရန်နှင့် အားကောင်းလာစေရန် အစိုးရအနေဖြင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အခြေခံ အဆောက်အအုံအတွင်း လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်မှု ပိုမိုရှင်းလင်းမှု ရှိလာစေရေးအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့များ အားလုံးကို စုစည်း၍ ရဲချုပ်၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် တစ်ခုတည်းသော ရဲတပ်ဖွဲ့အဖြစ်

ဖွဲ့စည်းသင့်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် နယ်ခြားစောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့အား သီးခြားရဲတပ်ဖွဲ့အဖြစ် ရပ်တည်မှု မပြုဘဲ မြန်မာရဲတပ်ဖွဲ့အဖြစ် ပေါင်းလိုက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသခံ လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်ဆံရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ကောက်ခံမှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့ဝင်များအားလုံးကို လူ့အခွင့်အရေး၊ ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်သော ရဲလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ ပြည်သူလူထုအား ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ဘာသာစကားဆိုင်ရာ သင်တန်းများကို တိုးမြှင့် ပို့ချပေးသင့်ပါသည်။ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာတွင် အကြံပြုခဲ့သည့်အတိုင်း ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သူများသည် အမျိုးသမီးများနှင့် လူနည်းစုများ အပါအဝင် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ နေထိုင်သူများအားလုံးကို ကိုယ်စားပြုမှု ရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားသင့်ကြောင်း ကော်မရှင်မှ အကြံပြုတိုက်တွန်းလိုပါသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး

နယ်စပ်လုံခြုံရေးနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရေး အပါအဝင် နှစ်ဖက်ကြိုနေရသော စိန်ခေါ်မှုများတွင် အားကောင်းစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အရေးပါပုံကို ဖော်ညွှန်းချက်အရ ကော်မရှင်၏ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာပါ အကြံပြုချက်များနှင့်အညီ လွန်ခဲ့သော တစ်နှစ်ကျော်အတွင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မှုများကို ကြိုဆိုပါသည်။ မြန်မာနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တို့ နယ်ပယ်အများအပြားတွင် နှစ်ဖက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဆက်လက် အားကောင်းရန် လုပ်ဆောင်ရေး ကော်မရှင်က အကြံပြုပါသည်။

ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်သည် အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခြင်းနှင့် အတူ ၎င်း၏ အခွင့်အာဏာလည်း ပြီးမြောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ယခုအကြံပြုချက်များ အစိုးရက အသေအချာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး ယန္တရားတစ်ရပ် အစိုးရက ဖော်ဆောင်ရန် အဆိုပြုခဲ့ပါသည်။

ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် မူဝါဒများကိုသာ ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ပေးသည့် တာဝန်သီးခြားယူရသည့် ဝန်ကြီးအဆင့်ရှိသူတစ်ဦးကို ခန့်အပ်ရန် တောင်းဆိုပါသည်။ ထိုခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်ခံရသူကို အမြဲတမ်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ရပြီး ဝန်ထမ်းအင်အား လုံလောက်စွာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အထောက်အကူပြုအဖွဲ့က ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ယင်းအထောက်အကူပြု အဖွဲ့သည် ရခိုင်ပြည်နယ် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အကောင်အထည်ဖော်ရေး အဖွဲ့၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ဗဟိုကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းများကိုလည်း အထောက်အပံ့ပြုရမည်။